

IO-1433
C-2
8-08-1966

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht te MAARSSEN, gemeente Maarssen.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart door een stippellijn begrensde gebied. (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 022).

In het bedoelde gebied kunnen de volgende twee gebieden van kleinere omvang worden onderscheiden, elk met een uit stedenbouwkundig oogpunt eigen karakter.

- a. de kern van het dorp, in het bijzonder voor zover het de bebouwing aan de beide zijden van de Vecht betreft (de panden gelegen langs de Lange gracht, de Heerengracht en de Schippersgracht;
- b. de onmiddellijk ten noordwesten van de bebouwde kom van het dorp gelegen voormalige buitenplaatsen, waaronder Doornburgh, Goudestein, Endelhove, Vechtoever, Leeuwenburg en Gansenhoeve aan de rechter oever van de Vecht, en Bolenstein en Herteveld aan de linker oever van de Vecht.

Het te beschermen gebied in het dorp omvat in de eerste plaats de bebouwing langs de rechteroever van de Vecht met de hierachter gelegen erven. Het karakter van de gevelwanden aan de Heerengracht wordt geheel bepaald door de aan deze weg gelegen deftige herenhuisen, die vrijwel alle uit de 18de eeuw dagtekenen. Deze monumentale bebouwing is nog nagenoeg aaneengesloten, hetgeen voor een landelijke omgeving als een unicum mag gelden. Ook langs de Langegracht is slechts een gering aantal panden gedurende de laatste decennia algeheel vernieuwd.

Ofschoon de bebouwing aan deze gracht bescheidener van allure is dan die aan de Heerengracht, vormen juist hier de variaties in de dakvormen, de goothoogten en de gevelindelingen een boeiend beeld. De waarde hiervan wordt, gezien uit stedenbouwkundig oogpunt, verhoogd door de gebogen voorgevelrooilijn, die de scherpe bocht in de Vecht daar ter plaatse volgt. Hierbij vormt het Huis ten Bosch, het voormalige raadhuis, een waardige afsluiting van genoemde bebouwing.

Behoort bij beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 8 augustus 1966 nr. 109.179 I, afdeling O.K.N.

4.110520023004

Aan de linkeroever van de Vecht is de bebouwing aan de Schippersgracht als "tegenspeler" van de bebouwing aan de Heerengracht mede in het dorpsgezicht betrokken. Voorts betreft het omliggende gebied onder meer de ten oosten hiervan gelegen Rooms-Katholieke kerk met de langs de Vechtoever staande boombeplanting. Beide elementen bepalen in belangrijke mate het karakter van de oude kern van Maarssen. Uit dien hoofde kan ook het binnen de begrenzing gelegen gedeelte van de Kaatsbaan gezien worden, waarin aan de westzijde van deze straat een aantal goede oude panden is gelegen.

De genoemde reeks van buitenplaatsen sluit aan op de tot de dorpskern te rekenen Heerengracht en Schippersgracht.

De landgoederen ten noorden van de Vecht worden begrensd door de Diependaalsedijk, die als grens van het dorpsgezicht aan deze zijde is aangehouden, behoudens ter hoogte van het terrein van het huis Doornburgh, waar de ten oosten van genoemde dijk gelegen weide binnen de omgrenzing is getrokken.

De open ruimte vormt een waardevol contrast met de beplanting van het landgoed Doornburgh, een waarde, die in het vigerende uitbreidingsplan door de bestemming "groenvoorziening" met aan de oostzijde een bescheiden woonbebouwing, is erkend.

De genoemde elementen, de kern van het dorp aan de Vecht en de ten noordwesten hiervan gelegen v.m. buitenplaatsen, vormen in de onderlinge samenhang van hun aanleg een architectonisch en landschappelijk gegeven van grote waarde, waarvan het behoud met de ten dienste staande middelen met name door herstel van de waardevolle oude bebouwing en door het nemen van maatregelen in het kader van de ruimtelijke ordening dient te worden nagestreefd.